SCHLEMIEL VAN DE AVOND ZOU NOG DE HELD MOETEN KUNNEN WORDEN

'Neem de penalty's vóór de verlenging'

Een penaltyserie verliezen, maar dezelfde avond tóch nog de finale van de Champions League of het WK voetbal kunnen winnen. Het is het uitgangspunt van een plan dat een groep wetenschappers voorstelt aan FIFA-president Blatter, in een poging het voetbal attractiever te maken.

ROTTERDAM
MAARTEN WIJFFELS

Hopelijk wordt de Champions League-return van Barcelona - Arsenal vanavond net zo'n meeslepend gevecht als de heenwedstrijd van twee weken geleden. Stel dat Barcelona zich in de slotfase naar een 2-1 voorsprong knokt. Dan moet er worden verlengd. Veel mensen zouden het toejuichen als die extra speeltijd van dertig minuten altijd de winnaar brengt.

Het kan zo gaan, als de FIFA iets ziet in het voorstel van een groep professoren van de La Trobe Universiteit in Australië. Zij hebben onderzocht wat de effecten zijn als je een verlenging in het voetbal niet meer laat volgen door een eventuele penaltyserie, maar als je zo'n serie sowieso houdt, en dan direct na negentig minuten. Met andere woorden: de ploeg die met penalty's verliest, heeft daarna toch nog kans om in de verlenging te winnen. Blijft de score in de extra tijd gelijk, alleen dan telt wie de kalktrappen het beste nam.

Meer dan 500.000 voetbalwedstrijden namen de universiteitsonderzoekers onder de loep voor hun onderzoek. De effecten van zo'n spelregelwijziging zijn groot, becijferen zij. Uit hun rapport: „De kans op een verlenging met goals neemt toe met gemiddeld 45 tot 60 procent onder de nieuwe regel. De mogelijkheid dat er niet wordt gescoord, zakt terug naar een percentage onder de 25 procent. Nu eindigde nog 50 procent van de verlengingen zonder goals."

De wetenschappers van de La Trobe Universiteit in Melbourne namen in hun berekeningen zowel wedstrijden in nationale bekercompetities mee, als die tijdens internationale toernooien als EK's, WK's, Champions League en Europa League. Ze keken onder meer naar verlengingen waarin onder de huidige regels binnen vijf minuten iemand scoort. Vanaf dat moment treedt hetzelfde effect op als zou uitgaan van een verloren penaltyreeks na negentig minuten: één ploeg moét plotseling aanvallen en scoren.

Dr. Jan Libich, de zegsman van de onderzoekers, ziet diverse positieve effecten voor het voetbal. „Behalve de mogelijkheid van meer goals, is er een psychologisch effect voor de spelers. De schlemiel van een verloren penaltyreeks krijgt de kans om op dezelfde avond alsnog uit te groeien tot de held," zegt hij. Betrek dat eens op het Nederlands elftal van de toernooien van 1998 (WK) en 2000 (EK). Spelers als Frank de Boer, Phillip Cocu en Jaap Stam hadden er veel voor over gehad als ze hun strafschopflaters nog hadden kunnen goedmaken in een verlenging van een half uur.

In het verleden zijn al meer pogingen gedaan om de verlenging meer betekenis te geven en de penaltyserie minder. De bekendste regel, bedacht in de jaren negentig, was de zogenoemde 'golden goal'. Wie het eerst een doelpunt maakte in de extra tijd, had meteen gewonnen. Zo'n vorm van *sudden-death* zou tot meer aanvallende intenties leiden, was ook toen de ge-

In een voorstel van Australische onderzoekers zou een situatie als deze, waarbij Frank de Boer op het EK in 2000 faalde bij de strafschoppenserie tegen Italië, niet meer zo'n enorme impact hoeven te hebben. FOTO OLAF KRAAK

Bert van Marwijk: Aardig bedacht, maar ik stoor me niet aan penalty's

Het Nederlands elftal was op het WK dicht bij een penaltyserie in de verlenging tegen Spanje. Geconfronteerd met het idee van de universitaire onderzoekers uit Melbourne zegt de bondscoach: „Ik vind het aardig bedacht, maar ik stoor me niet aan hoe het nu gaat met verlenging en penalty's. Als één ploeg op voorhand al weet dat ze de penaltyserie heeft gewonnen, gaat die ploeg in de verlenging vanaf minuut één verdedigen. Ik denk dat het dan tóch aantrekkelijker is als je het open laat hoe ploegen die extra tijd in gaan.

„Voor mijn gevoel zie ik zelden écht saaie verlengingen. Ook die van ons tegen Spanje had volop spanning en dramatiek in zich. Pas na de rode kaart voor John Heitinga gingen wij aan de penalty's denken. De wetenschap dat één goal je de kop kan kosten - voetballers en trainers leven bij die spanning. En volgens mij toeschouwers en tv-kijkers ook."

De bondscoach over het Australische voorstel: „Voor mijn gevoel zie ik zelden écht saaie verlengingen." FOTO ANP